

Bu makaleye atıfta bulunmak için/To cite this article:

YÜCEL, C, ŞEN, Ü.S. (2019). Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23 (3) , 1007-1032.

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (*)

Cemal YÜCEL (**)

Ülkü Sevim ŞEN (***)

Öz: Bu çalışmada, Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubu, 2017-2018 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan; Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir T.C. Ziraat Bankası, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Ticaret Odası ve Niğde Güzel Sanatlar Liseleri 10, 11 ve 12. sınıflarda okuyan 450 müzik bölümü öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmada, “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” ve “Akademik Erteleme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; kız öğrencilerin erteleme seviyelerinin kız öğrencilere göre daha az mükemmeliyetçi oldukları, erkek öğrencilerin akademik erteleme seviyelerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu, katılımcıların babalarının eğitim durumunun Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin “hatalara aşırı ilgi” alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiş, babası ortaöğretim ve ilköğretim mezunu olanlara göre babası örgün temel eğitim almamış olanların mükemmeliyetçilik seviyelerinin istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mükemmeliyetçilik, akademik erteleme, güzel sanatlar lisesi, müzik bölümü öğrencileri.

The Investigation Of The Relationship Between Levels Of Perfectionism and Academic Procrastination Of Fine Arts High School Music Department Students

Abstract: The aim of this study is to investigation of the relationship between the levels of perfectionism and academic procrastination of Fine Arts High School Music Department students. In this study, correlational survey method was used. The population of this study were composed of 10, 11 and 12th grade students, from all Fine Arts High Schools in Turkey (76 schools), in 2017-2018 Academic Year. The sample were 450 students selected from 10, 11, 12th grade students studying music departments at Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir Ziraat

*) Bu çalışma, Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN danışmanlığında, Cemal YÜCEL tarafından yapılan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinden oluşturulmuştur.

**) Blm. Uzm., Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi (eposta: cemal_yucel@yahoo.com)

 ORCID ID. orcid.org/0000-0002-0963-6211

***) Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı (eposta: usevimsen@atauni.edu.tr)

 ORCID ID. orcid.org/0000-0003-2392-2326

Bank, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Chamber of Commerce and Niğde Fine Arts High School. In this study, "Multidimensional Perfectionism Scale" and "Academic Procrastination Scale" were used. According to the results of the study, it was found that female students were less perfectionist than males and that the academic procrastination levels of male students were higher than females. According to the father of secondary and elementary school graduates, the level of perfectionism of those who did not read the father was found to be significantly higher than those of his father.

Keywords: *Perfectionism, academic procrastination, fine arts high school music department students.*

Makale Geliş Tarihi: 15.04.2019

Makale Kabul Tarihi: 23.09.2019

I.Giriş

Günümüzde insan gereksinimlerine cevap verebilmek için teknoloji ve sanayi her geçen gün gelişmekte ve yenilenmektedir. Bu gereksinimlere cevap niteliğinde olan yenilik ve gelişmeler yalnızca teknoloji ve sanayi alanı ile sınırlı kalmamakta, toplumun gereksinimlerine göre bireylerden beklenenlerde değişmektedir. Doğal olarak işverenler, çalışanlar ve toplumun her kesimi, çalışkan, yetenekli ve daha bilgili insanları tercih etmekte; sorumluluk sahibi olan, görev bilinci yüksek ve kendine verilen görevleri zamanında bitirilebilen bireyler her alanda öncelikli tercih edilenler haline gelmektedir.

Yerine getirilmesi beklenen sorumluluklar, zamanında varılması gereken yerler ve yetiştirilmesi gereken işler günümüz insanının hayatında oldukça önemli görülmektedir. Bu bağlamda bireyler bir görevi ya da işi zamanında bitirebilmek için birçok şeyden vazgeçmek zorunda kalabilmektedir. Hatasız, zamanında ve en iyi şekilde yapılan işler; "planlama" yapmayı da ön plana çıkarmaktadır. Ancak bütün bu beklentilere, planlı yaşama sistemine rağmen bir insanın cinsiyeti, yaşı, toplumsal rolü ya da mesleği fark etmeksizin insanların hayatlarındaki yapması gereken görevleri zamanında yerine getiremediği; belli sebeplerden ya da nedensiz erteledikleri görülebilmektedir.

Lay (1986) ertelemeyi, kişiye gerekli olan amaçlara ulaşmayı ve kişinin niyetlerini gerçekleştirilmeyi sonraya bırakması olarak tanımlamaktadır (Akt., Tufan & Gök, 2009, s. 1). Toplumun her alanında, her yaş grubundan bireyin sergilediği erteleme davranışının, akademik alanda da görülmesi oldukça yaygındır. Bireyler öğretim ve eğitim hayatlarında gerçekleştirecekleri görevleri ve yapmaları gereken ödevleri erteleyebilmekte; bu durum akademik erteleme olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir ifadeyle akademik erteleme, okulla ve okul hayatıyla ilişkili tüm davranış, sorumluluk ve ödevlerin geciktirilme ya da ertelenme eğilimidir. Akademik erteleme öğrencilerin akademik başarı ve performanslarını olumsuz şekilde etkilemektedir. Okulda öğrenciye verilen sorumluluk ve ödevler, öğrenciye olumlu davranış ve bilgi kazandırılabilmesi ya da öğrenmenin daha etkin olması amacı taşımaktadır. Bu kazanımlar zamanında yapılmadığında öğrencinin okulda alması gereken bilgi ve davranışlar ertelenmiş olmakta; öğrencinin erteleme davranışı performansını ve yaşam kalitesini de olumsuz yönde etkilemektedir.

Araştırmacılar akademik erteleme olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için, erteleme davranışlarının temelinde yatan sebepleri araştırmakta; ortaya çıkışı ve nedeni üzerinde çalışmaktadır. Oldukça karmaşık yapıya sahip olan akademik erteleme davranışı birçok değişkenden etkilenmektedir. Yapılan çalışmalar bu değişkenlerden birisinin de “mükemmeliyetçilik” kavramı olduğunu göstermektedir. David Burns, mükemmeliyetçileri “standartları ulaşılabilir sınırların ve sebeplerin ötesinde” ve dürtüsel olarak imkansız hedeflere ulaşmak için aralıksız didinen ve kendi değerini üretkenlik ve başarıya göre ölçen kişiler olarak tanımlamıştır (Akt., Erol, 2017, s. 9).

İnsanlar doğdukları günden itibaren, hayatta kalmak ve buldukları çevreye/dünyaya uyum sağlamak için sürekli yeni bilgiler öğrenmektedir. Öğrenme süreci olarak ilerleyen hayatlarında yetişkinler tarafından yetiştirilen çocuklar, belirli bir standarda ulaştırılmaya çalışılmakta; “mükemmel” olmaları beklenmektedir. Bireylerden, yaşları ilerledikçe istenen standartlara ulaşmak için çaba göstermeleri, daha iyi olmaya hatta mükemmel olmaya yönlendirildikleri gözlemlenebilmektedir.

Mükemmeliyetçilik, kişinin kendisi için belirlediği yüksek standartlara ulaşmak için olumsuz sonuçlara rağmen sürekli olarak çabalamasını içermektedir. Ayrıca kişi, standartlardan birini karşılamadığını düşündüğünde öz eleştiri yapması da mükemmeliyetçiliğin kapsamına girmektedir. Mükemmeliyetçiliğin net şekilde tanımlanmasının önündeki en önemli sorunlardan biri kişilerin öz saygılarını bu yüksek standartlara ne kadar iyi ulaşabildiklerine ilişkin algılarına dayandırmaları ve bunun standart bir ölçüsünün olmamasıdır (Shafran, Egan & Wade, 2017, s. 16).

Mükemmeliyetçilik ile ilgili ilk çalışmalarda, mükemmeliyetçilik tek boyutlu ve olumsuz bir kişilik özelliği olarak ele alınmıştır. Bu bakış açısına göre, mükemmeliyetçilik kişinin kendi performansına yönelik olarak yaptığı olumsuz eleştirileri, düşük benlik saygısını, başarısızlık korkusunu içeren ve sevilme ile kabul edilme ihtiyacından kaynaklanan olumsuz bir kişilik özelliği olarak görülmektedir. Mükemmeliyetçilikle ilgili bu tek boyutlu ve olumsuz bakış açısı 1970’lerin sonuna doğru yerini çok boyutlu mükemmeliyetçilik anlayışına bırakmıştır (Akt., Bulut, 2014, s. 26).

Pozitif yönlerinin olabileceğinin anlaşılmasıyla mükemmeliyetçiliği çok boyutlu olarak açıklayan yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Rice, Lopez ve Vergara (2005) mükemmeliyetçiliği çok boyutlu olarak ele alan bir yaklaşımla hataya karşı aşırı ilgi, kendinden kuşku duyma, kendini aşırı derecede eleştirme, gerçek dışı yüksek standartlar belirlemenin mükemmeliyetçiliğin olumsuz yönleri olarak ortaya koymuşlardır. Mükemmeliyetçiliğin olumlu yönlerine odaklanan bireylerin yüksek performans için azimli olma, kendini cezalandırıcı olmama ve kendinden ve performanslarından memnun olma gibi özelliklere sahip olduğunu Rice ve Ashby (2007) çalışmalarında belirtmiştir (Akt., Sönmez, 2017, s. 24).

Çok boyutlu mükemmeliyetçilik olumlu ve olumsuz olmak üzere iki boyutta da incelenebilmektedir. Genel olarak olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçiler arasındaki farklar onların yüksek standartları ve düzen ihtiyaçlarını ele alış şekllinden

kaynaklanmaktadır. Olumlu mükemmeliyetçiler bu eğilimleri, performans artırıcı bir yapı olarak kullanmaktadırlar. Buna ek olarak olumlu mükemmeliyetçiler yüksek standartlara ulaşmak için aşırı düzeyde kaygı yaşamazlar ve belirledikleri amaçlara ulaşamadıklarında hevesleri kırılmaz, aksine daha sıkı ve akıllıca çalışmaları konusunda motive olurlar. Diğer taraftan olumsuz mükemmeliyetçiler, kendilerine belirledikleri yüksek standartlara ulaşma konusunda aşırı derecede kaygılıdır ve mükemmel ulaşamadıklarında kendilerini yıkılmış hissederek (Kotman, 2000'den Akt., Altun, 2010, s. 23).

Olumlu-olumsuz çoklu boyutun yanı sıra birtakım araştırmacılara göre mükemmeliyetçiliğin çok boyutlu yapısı hatalara aşırı odaklanma, yüksek bireysel standartlar, yapılacak işler konusunda şüphe duymak, organizasyon ihtiyacı göstermek, anne babanın beklenti düzeyinin yüksek olmasından oluşmaktadır. Mükemmeliyetçiliğin çok boyutlu yapısı içsel ve dışsal olarak da ele alınabilmektedir. İçsel ve dışsal mükemmeliyetçilik boyutlarına göre; içsel mükemmeliyetçiler kendileri için gerçekçi olmayan standartlar belirleyen, hatalarına odaklanan kişiler iken dışsal mükemmeliyetçiler diğer bireylere yönelik koyulan standartlar ve beklentilerdir (Siegle & Schular, 2000'den Akt., Sarıoğlu, 2011, s. 33).

Özet olarak; mükemmeliyetçi kişiler, öz değerini yüksek standartlara dayandırıp kendisi için ulaşılması güç standartlar belirler ve olumsuz etkilerine rağmen zorlayıcı standartlara ulaşmak isterler, başarısızlık durumunda ise acımasız öz eleştirilere sahiptirler (Shafran *vd.*, 2017, s. 18). Mükemmeliyetçi kişilerin özelliklerine ilişkin kaynaklar incelendiğinde erteleme davranışının mükemmeliyetçi kişilerin bir özelliği olduğu görülmektedir.

Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğündeki tanımda erteleme, “sonraya bırakma”, anlamında karşılık bulmaktadır (TDK, 2011, s. 813). Ertelme, kişinin yapmış olduğu seçimin sonucunun kötü olacağını bilmesine rağmen diğer seçenekleri görmezden gelerek bir davranışın ya da görevin gönüllü olarak yapılmamasıdır (Kandemir, 2010, s. 14). Bir davranışa erteleme diyebilmek için bireyin elindeki işi akılcı olmayan sebeplerle geciktiriyor olması ve bu geciktirme sürecinin bireyi ciddi anlamda sıkıntıya sokuyor olması gerekmektedir (Akbay, 2009, s. 5). Dryden (2000, s. 15) ise ertelemeyi, kişiye yarar sağlayacak, belirli bir süre içinde gerçekleştirilmesi gereken bir işin başka bir zamana bırakılması olarak tanımlamıştır.

Ertelme davranışının bir türü olarak nitelendirebileceğimiz akademik ertelme davranışı, genel anlamda akademik kökenli görevleri içermekte ve akademik işlerin bazı nedenlere bağlı olarak geciktirilmesi, zamanında yapılmaması olarak tanımlanabilmektedir (Akbay, 2009, s. 17; Bulut, 2014, s. 14). Solomon ve Rothblum (1984) net bir ifadeyle, akademik ertelme davranışını “sınava hazırlanma, dönem ödevi hazırlama, okulla ilgili idari işler, katılım görevi gibi temel akademik görevlerin belli sebeplerle geciktirilmesi” olarak tanımlamaktadırlar (Akt., Akdoğan, 2013, s. 19). Bu davranış öğrenciler arasında oldukça yaygın görülmekte ve öğrencinin akademik performansını olumsuz yönde etkileyen bir problem olarak kabul edilmektedir

(Onwuegbuzie, 2004'den Akt., Çetin, 2016, s. 24). Bu nedenle çok sayıda çalışma yapılarak, akademik erteleme davranışının nedenleri ve sonuçları araştırılmaktadır.

Yurt içinde yapılmış bilimsel çalışmaların taranması sonucunda, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme ile ilgili çok sayıda araştırma olduğu görülmektedir. Mükemmeliyetçilik ve eğitim-öğretim ilişkisini inceleyen araştırmaların (Pamir, 2008; Yıldız, 2007; Zabun, 2011; Çakıcı, 2003; Bayram, 2016; Karakaş, 2008; Tuncer, 2006; Mısırlı Taşdemir, 2003; Bahadır, 2016; Ataş, 2018; Cıla, 2015; Ünal, 2013; Çam, 2016; Sarı, 2011; Birol, 2005) olduğu belirlenmiştir. Akademik erteleme ve eğitim-öğretim ilişkisini inceleyen araştırmaların (Çam, 2016; Yılmaz, 2016; Gürültü, 2016; Uzun, 2016; Ekinci, 2011; Aydoğan, 2008; Uzun Özer, 2005; Ataş, 2018; Yıldırım, 2011; Çetin, 2016; Arıkan, 2016; Saya, 2015; Tufan ve Gök, 2009; Yıldız, 2015; Albayrak, 2014; Sarıoğlu, 2011; Bulut, 2014; Ateş, 2016; Kınık, 2015; Erdoğan, 2016) olduğu belirlenmiştir.

Mükemmeliyetçilik ve müzik eğitim-öğretimi ilişkisini inceleyen (Çoraklı, 2007; Sarıkaya, 2018 ve Bahadır, 2016) araştırmalardan oluşmaktadır. Akademik erteleme ve müzik ile ilgili yapılan (Tufan ve Gök, 2009) bir çalışma yapıldığı görülmüştür. Bu tespitler doğrultusunda lise öğrencilerinin akademik erteleme ve mükemmeliyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

II. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmada, Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada öğrencilerin başarı durumuna etki ettiği düşünülen mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranışları, çeşitli değişkenler açısından ele alınarak eğitim-öğretimde öğrenci davranışlarına dikkat çekmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma sonuçlarının, eğitim-öğretimde verimi artırma konusunda etkili olacağı düşünülmektedir.

III. Araştırmanın Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü 10. 11. ve 12. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır? şeklinde oluşturulmuştur. Araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır;

- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranış puanları ne düzeydedir?
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?

- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmakta mıdır?
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, anne eğitim durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, baba eğitim durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

IV. Araştırmanın Yöntemi

A. Araştırmanın Modeli

Araştırmada Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik düzeyleri ile Akademik Erteleme Eğilimleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmada betimsel tarama ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli “iki ve ikiden daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir” (Karasar, 2013, s. 81).

B. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma gurubu, 2017-2018 yılında öğrenim görmekte olan; Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir T.C. Ziraat Bankası, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Ticaret Odası ve Niğde Güzel Sanatlar Liseleri 10, 11 ve 12. sınıflarda okuyan 450 müzik bölümü öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerden 3 kişi cinsiyeti, 1 kişi sınıf düzeyini, 2 kişi anne eğitim durumunu, 5 kişi ise baba eğitim durumunu belirtmediğinden frekans ve yüzde dağılımlarına dâhil edilmemiştir.

Araştırmanın bu aşamasında katılımcıların demografik bilgilerine ilişkin dağılım, Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3, Tablo 4 ve Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Cinsiyet	f	%
Kız	246	55
Erkek	201	45
Toplam	447	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin 246’sı (%55) kızlardan, 201’i (%45) erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarına göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların Sınıflarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Sınıf	f	%
10	160	35.6
11	158	35.2
12	131	29.2
Toplam	449	100.0

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin 160'ı (%35.6) 10. sınıfa, 158'i (%35.2) 11. sınıfa, 131'i (%29.2) de 12. sınıfa gidenlerden oluşmaktadır.

Tablo 3'de araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin eğitim durumlarına göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Eğitim Seviyesi	f	%
Örgün temel eğitim almamış	22	4.9
İlköğretim	185	41.3
Ortaöğretim	181	40.4
Yükseköğretim	60	13.4
Toplam	448	100.0

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin 22'sinin (%4.9) annesi örgün temel eğitim almamış, 185'inin (%41.3) annesi ilköğretim mezunu, 181'inin (%40.4) annesi ortaöğretim mezunu, 60'ının (%13.4) annesi de yükseköğretim mezunu olanlardan oluşmaktadır.

Tablo 4'de araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının eğitim durumlarına göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 4. Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Eğitim Seviyesi	f	%
Örgün temel eğitim almamış	7	1.6
İlköğretim	156	35.1
Ortaöğretim	189	42.5
Yükseköğretim	93	20.9
Toplam	445	100.0

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin 7'sinin (%1.6) babası örgün temel eğitim almamış, 156'sinin (%35.1) babası ilköğretim mezunu, 189'unun (%42.5) babası ortaöğretim mezunu, 93'ünün (%20.9) babası da yükseköğretim mezunu olanlardan oluşmaktadır.

Tablo 5’de araştırmaya katılan öğrencilerin kullandıkları çalgılara göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların Kullandıkları Çalgılara Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Çalgılar	f	%
Bağlama	91	20.2
Gitar	55	12.2
Keman	131	29.1
Viyolonsel	51	11.3
Yan Flüt	55	12.2
Diğer	67	14.9
Toplam	450	100.0

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmanın çalışma grubunun 91’i (%20.2) bağlama, 55’i (%12.2) gitar, 131’i (%29.1) keman, 51’i (%11.3) viyolonsel, 55’i (%12.2) yan flüt, 67’si de (%14.9) diğer çalgı (kabak kemane, kanun, ney, ud ve viyola) kullanan öğrencilerden oluşmaktadır.

C. Araştırmanın Veri Toplama Araçları

Araştırmada Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği”, Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” ve kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan, içerisinde öğrencilerin, cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, yaş, bireysel çalgı, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu sorularını içeren kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” için güvenilirlik çalışması Cronbach Alfa (α) iç tutarlılık ve testin yarıya bölümü yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Genel ve alt ölçekler için belirlenen güvenilirlik katsayıları .63 ile .87 arasında ortaya çıkmıştır. Testin genel güvenilirlik katsayısı (α) .83 olarak hesaplanırken α değerleri Düzen için .87, Hatalara Aşırı İlgi için .77, Davranışlardan Şüphe için .61, Aile Beklentileri için .71, Ailesel Eleştiri için .65 ve Kişisel Standartlar için .63 olarak bulunmuştur. Testin yarıya bölme güvenilirlik katsayısı ise .80 olarak hesaplanmıştır (s. 71).

Öğrencilerin akademik erteleme davranışlarını belirlemek amacıyla, Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” nin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin birinci faktörü için hesaplanan Cronbach alfa katsayısı .89, ikinci faktörü için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .84’dür. Spearman Brown iki yarım test güvenilirliği, 10 maddelik birinci yarım test için .87, 9 maddelik ikinci yarım test için .86 olmak üzere toplam .85 olarak hesaplanmıştır. Akademik Erteleme Ölçeğinin 65 lise öğrencisine on yedi gün ara ile uygulanmasından hesaplanan test-tekrar korelasyon katsayısı .89 olarak bulunmuştur. Ölçeğin test-tekrar test güvenilirlik katsayısı birinci faktör için .80, ikinci faktör için .82 olarak hesaplanmıştır (s. 68).

Ayrıca araştırmada kullanılan “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” ve “Akademik Erteleme Ölçeği” nin geçerlik ve güvenilirliklerini test etmek üzere “Tekrar test yöntemi” ile araştırmacılar tarafından yeniden geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Bu analizlere ilişkin verilere göre, Mükemmeliyetçilik (Cronbach Alfa: .865) ve Akademik Erteleme (Cronbach Alfa: .893) ölçeklerinin her ikisinin de güvenilirlik katsayısı olan Cronbach Alfa değerinin istenildiği gibi .70 değerinin üzerinde yer aldığı görülmüştür. Dolayısıyla her iki ölçek de güvenilirlik sınavasından geçmiştir. Ölçeklerin geçerlik testleri incelendiğinde Mükemmeliyetçilik (.875) ve Akademik Erteleme (.915) ölçeklerinin KMO testinde istenen minimum, 60 değerinin oldukça üstünde test değerine sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca yine Mükemmeliyetçilik (.000) ve Akademik Erteleme (.000) ölçeklerinin bir diğer geçerlik testi olan Bartlett Küresellik Testi’nde de istenildiği gibi, 05 değerinin altında test değeriyle geçerlik sınavasından da geçtiği tespit edilmiştir.

Dolayısıyla her iki ölçek de gerek korelasyon testlerinin gerekse ortalama karşılaştırmalarının yapılabilmesi için gereken geçerlik ve güvenilirlik sınavalarından başarıyla geçmiştir.

V. Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranışı puanlarının ne düzeyde olduğuna ilişkin” verilere Tablo 6, Tablo 7 ve Tablo 8’de yer verilmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme ölçeklerinin alt boyutlarına ilişkin dağılım Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Ölçeklerin Alt Boyutlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
MÜKEMMELİYETÇİLİK	3.2197	.51750	-.158	.012
Aile beklentileri	3.4362	.91854	-.294	-.662
Ailesel eleştiri	2.2118	.89714	.673	-.076
Davranışlardan şüphe	3.0448	.79028	.058	-.485
Düzen	4.2661	.80187	-.852	.924
Hatalara aşırı ilgi	2.7956	.76149	.077	-.465
Kişisel standartlar	3.4436	.68848	-.276	.195
AKADEMİK ERTELEME	2.8142	.78339	.016	-.465
Akademik erteleme	2.8386	.90033	.067	-.792
Akademik ertelememe	3.2275	.84054	-.102	-.203

Tablo 6 incelendiğinde, ölçeklerin ve alt boyutlarının ortalama ve standart sapma değerlerini gösteren mükemmeliyetçilik ölçeğinin ortalaması 3.2197 ile kararsızım puanın biraz üzerinde yer almıştır. Yani ankete katılanlar çoğunlukla orta seviyede puanlar vermiştir, katılımcıların mükemmeliyetçilik seviyelerinin yüksek veya düşük olduğu söylenemez. Öte yandan mükemmeliyetçilik ölçeğinin aile beklentileri alt boyutu (3.4362) orta puanın biraz üstündedir, yani katılımcılar mükemmeliyetçi olmaları yönünde aile beklentilerine dair kısmen yüksek algıları vardır. Bununla birlikte ailesel

eleştirinin (2.2118) ise nispeten düşük olduğu söylenebilir. Mükemmeliyetçiliğin davranışlardan şüphe (3.0448) ve hatalara aşırı ilgi (2.7956) alt boyutları orta seviyede seyretmektedir, yani katılımcılar bu açılardan mükemmeliyetçiliğe sahiptir demek mümkün değildir. Katılımcıların kişisel standartlarının (3.4436) biraz yüksek olduğunu, öte yandan düzen konusunda ise (4.2661) oldukça yüksek bir mükemmeliyetçiliğe sahip olduğunu söylemek mümkündür. Akademik erteleme davranışı incelendiğinde ise katılımcıların 2.8142 ortalama puan verdikleri yani nispeten akademik erteleme yaklaşımlarının düşük oldukları görülmektedir. Ancak bu çok kuvvetli değildir, yani katılımcıların akademik erteleme davranışları düşüktür şeklinde bir kanıya varmak mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte akademik erteleme davranışına yönelik ifadeleri içeren birinci alt boyutta orta değer biraz altında (2.8386), akademik ertelememe davranışına yönelik ifadeleri içeren ikinci alt boyutta ise orta değer biraz üstünde (3.2275) sonuç çıkmıştır. Bu iki değer birbirini destekler niteliktedir, yani katılımcıların kısmen düşük akademik erteleme davranışına başvurdukları ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin çok boyutlu mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme puanlarına ilişkin dağılımı gösteren verilere, Tablo 7 ve Tablo 8’de yer verilmiştir.

Ölçeklerin alt boyutları doğrultusunda katılımcıların görüşleri yüzdelerle ifadelere Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Yüzdelerle Dağılımları

Mükemmeliyet Ölçeği Boyutları	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Aile beklentileri	2%	15%	31%	39%	13%
Ailesel eleştiri	21%	41%	25%	11%	2%
Davranışlardan şüphe	2%	25%	44%	25%	4%
Düzen	2%	3%	6%	35%	54%
Hatalara aşırı ilgi	5%	32%	45%	17%	1%
Kişisel standartlar	0%	7%	40%	45%	8%

Tablo 7 incelendiğinde, bulguları destekler nitelikte verilen cevapların yüzdelerle dağılımlarına bakıldığında, araştırmaya katılanların Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Aile Beklentileri alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %2, Katılmıyorum diyenlerin oranı %15, Kararsız olanlar %31, Katılıyorum diyenler %39 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %13 oranında dağılmıştır. Mükemmeliyet Ölçeğinin Ailesel Eleştiri alt boyutunda ise Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %21, Katılmıyorum diyenlerin oranı %41, Kararsız olanlar %25, Katılıyorum diyenler %11 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %2 oranında dağılmıştır. Yani aile beklentilerine kıyasla ailesel eleştiri boyutunda katılımcılar çok daha düşük mükemmeliyetçilik seviyesine sahiptir. Mükemmeliyet Ölçeğinin Davranışlardan Şüphe alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum

diyenlerin oranı %2, Katılmıyorum diyenlerin oranı %25, Kararsız olanlar %44, Katılıyorum diyenler %25 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %4 oranında dağılmıştır, yani Aile Beklentileri alt boyutuna benzer bir dağılım göstermektedir. Mükemmeliyet Ölçeğinin Düzen alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %2, Katılmıyorum diyenlerin oranı %3, Kararsız olanlar %6, Katılıyorum diyenler %35 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %45 oranında dağılmıştır. Yani düzen boyutuyla ilgili katılımcılar oldukça yüksek puanlar vermişlerdir. Mükemmeliyet Ölçeğinin Hatalara Karşı İlgilili alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %5, Katılmıyorum diyenlerin oranı %32, Kararsız olanlar %45, Katılıyorum diyenler %17 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %1 oranında dağılmıştır. Dolayısıyla bu alt boyut bağlamında verilen puanlar daha ziyade ortada toplanmıştır. Mükemmeliyet Ölçeğinin son alt boyutu olan Kişisel Standartlarda ise Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %0, Katılmıyorum diyenlerin oranı %7, Kararsız olanlar %40, Katılıyorum diyenler %45 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %8 oranında dağılmıştır. Yani bu son alt boyutta katılımcılar orta seviyenin biraz üstünde puan vermişler ve kişisel standartlarının mükemmeliyetçilik açısından kararsızım ve katılıyorum bölgesinde daha çok dağılım göstermişlerdir.

Tablo 8. Akademik Erteleme Ölçeğinin Yüzdelerle Dağılımları

Akademik Erteleme Ölçeği Boyutları	Beni hiç yansıtmıyor	Beni çok az yansıtmıyor	Beni biraz yansıtmıyor	Beni çoğunlukla yansıtmıyor	Beni tamamen yansıtmıyor
Akademik Erteleme	6%	16%	44%	27%	7%
Akademik Ertelememe	2%	17%	46%	28%	7%

Tablo 8 incelendiğinde, akademik erteleme ölçeğinin alt boyutlarına bakıldığında, akademik erteleme alt ölçeğine beni hiç yansıtmıyor diyenlerin oranı %6, beni çok az yansıtmıyor diyenlerin oranı %16, beni biraz yansıtmıyor %44, beni çoğunlukla yansıtmıyor %27 ve beni tamamen yansıtmıyor diyenler de %7 oranında dağılmıştır. Yani yüzdelerle dağılımı incelendiğinde katılımcıların bu ölçekteki ifadeler kendilerini kısmen yaratıyor şeklinde daha ziyade orta puanlar verdiği gözlenmiştir. Benzer şekilde akademik erteleme ölçeğinin akademik ertelememe alt boyutunda ise beni hiç yansıtmıyor diyenlerin oranı %2, beni çok az yansıtmıyor diyenlerin oranı %17, beni biraz yansıtmıyor diyenler %46, beni çoğunlukla yansıtmıyor diyenler %28 ve beni tamamen yansıtmıyor diyenler de %7 oranında çıkmıştır. Diğer alt boyut gibi akademik ertelememe alt boyutunda da daha ziyade orta puanlar seviyesinde bir yüzdelerle dağılım göze çarpmaktadır. Neticede katılımcıların yüzdelerle olarak büyük kısmı akademik erteleme ölçeğindeki ifadelerle beni biraz yansıtmıyor şeklinde puan vermişlerdir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin cinsiyete göre mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin

katılımcıların cinsiyetine göre farklılaşıp farklılaşmama durumu anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 9 ve Tablo 10’da yer almaktadır.

Tablo 9. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Cinsiyetine Göre Farklılaşıp Farklılaşmama Durumu (Bağımsız t Testi)

	Levene Testi		Ortalamaların Eşitliğine Dair t Testi			
	F	p	t	df	p (Çift Yönlü)	Ortalama Farkı
Aile beklentileri	.019	.890	-1.639	445	.102	-.14237
			-1.633	420.875	.103	-.14237
Ailesel eleştiri	1.276	.259	-1.236	445	.217	-.10457
			-1.226	412.568	.221	-.10457
Davranışlardan şüphe	1.530	.217	-.727	445	.468	-.05462
			-.720	409.815	.472	-.05462
Düzen	1.928	.166	1.002	445	.317	.07640
			.989	402.059	.323	.07640
Hatalara aşırı ilgi	1.202	.274	-1.564	445	.119	-.11309
			-1.557	419.984	.120	-.11309
Kişisel standartlar	1.005	.317	-2.000	445	.046**	-.13027
			-1.980	408.103	.048	-.13027
Akademik erteleme	.437	.509	-4.079	445	.000*	-.34350
			-4.064	420.842	.000	-.34350
Akademik ertelememe	2.181	.140	3.219	445	.001*	.25439
			3.180	403.426	.002	.25439

* (p<0,01) ** (p<0,05)

Tablo 9 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların cinsiyetlerinin anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.102), ailesel eleştiri (.217), davranışlardan şüphe (.468), düzen (.317) ve hatalara aşırı (.119) ilgi alt boyutları açısından cinsiyetin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı ancak kişisel standartlar (.046), akademik erteleme (.000) ve akademik ertelememe (.001) açısından cinsiyetin anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Farklılaşan Alt Boyutlar (Bağımsız t Testi)

	Cinsiyet	N	Ort.	St. Sapma
Kişisel standartlar	Kadın	246	3.38	0.65
	Erkek	201	3.51	0.72
Akademik erteleme	Kadın	246	2.68	0.87
	Erkek	201	3.03	0.90
Akademik ertelememe	Kadın	246	3.34	0.78
	Erkek	201	3.09	0.89

Tablo 10 incelendiğinde, kızların (3.38) kişisel standartlar açısından erkeklerden (3.51) anlamlı bir şekilde daha az mükemmeliyetçileri oldukları görülmektedir. Ayrıca kızların (2.68) akademik erteleme seviyeleri erkeklerden (3.03) daha düşük, akademik ertelememe (3.34) seviyeleri de yine erkeklerden (3.09) daha yüksek çıkmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmama durumunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 11’de yer almaktadır.

Tablo 11. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Farklılaşıp Farklılaşmama Durumu (ANOVA).

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	2.973	2		
	Grup içi	375.726	446	1.764	.172
	Toplam	378.699	448		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	.205	2		
	Grup içi	359.513	446	.127	.881
	Toplam	359.718	448		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	3.321	2		
	Grup içi	276.184	446	2.681	.070
	Toplam	279.505	448		
Düzen	Gruplar arası	1.838	2		
	Grup içi	286.680	446	1.430	.241
	Toplam	288.518	448		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	.797	2		
	Grup içi	258.595	446	.687	.503
	Toplam	259.392	448		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	2.148	2		
	Grup içi	210.670	446	2.273	.104
	Toplam	212.818	448		
Akademik erteleme	Gruplar arası	3.761	2		
	Grup içi	357.955	446	2.343	.097
	Toplam	361.716	448		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	.846	2		
	Grup içi	316.375	446	.596	.551
	Toplam	317.221	448		

Tablo 11 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların okudukları sınıfların anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.172), ailesel eleştiri (.881), davranışlardan şüphe (.070), düzen (.241), hatalara aşırı ilgi (.503), kişisel standartlar (.104), akademik erteleme (.097) ve akademik ertelememe (.551) olmak üzere iki ölçekteki tüm alt

boyutlar açısından katılımcıların okudukları sınıfların anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin, katılımcıların bireysel çalgılarına göre farklılaşıp-farklılaşmama durumuna ilişkin” veriler Tablo 12 ve Tablo 13’de yer almaktadır.

Tablo 12. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Kullandıkları Çalgılara Göre Farklılaşıp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	20.861	5		
	Grup içi	357.970	444	5.175	.000
	Toplam	378.831	449		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	2.852	5		
	Grup içi	358.529	444	.706	.619
	Toplam	361.381	449		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	1.689	5		
	Grup içi	278.731	444	.538	.748
	Toplam	280.419	449		
Düzen	Gruplar arası	10.001	5		
	Grup içi	278.704	444	3.187	.008
	Toplam	288.705	449		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	3.594	5		
	Grup içi	256.765	444	1.243	.288
	Toplam	260.359	449		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	3.705	5		
	Grup içi	209.123	444	1.573	.166
	Toplam	212.828	449		
Akademik erteleme	Gruplar arası	7.936	5		
	Grup içi	356.020	444	1.979	.080
	Toplam	363.955	449		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	5.807	5		
	Grup içi	311.417	444	1.656	.144
	Toplam	317.224	449		

Tablo 12 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların kullandıkları çalgıların anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, ailesel eleştiri (.619), davranışlardan şüphe (.748), hatalara aşırı ilgi (.288), kişisel standartlar (.166), akademik erteleme (.080) ve akademik ertelememe (.144) alt boyutları açısından kullanılan çalgının anlamlı bir farklılık oluşturmadığı

görülürken, kullanılan çalgının mükemmeliyetçiliğin aile beklentileri (.000) ve düzen (.008) alt boyutları açısından anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Tablo 13. Kullanılan Çalgı Türleri Açısından Aile Beklentileri Alt Boyutundaki Farklılığın Analizi (Tukey Testi)

	(I) Çalgı	(J) Çalgı	Ort. Fark (I-J)	Std. Hata	p
Aile beklentileri	Bağlama	Gitar	0.299	0.153	0.375
		Keman	0.222	0.123	0.457
		Viyolonsel	.588*	0.157	0.003
		Yan Flüt	.651*	0.153	0.000
		Diğer	0.164	0.145	0.866
	Gitar	Bağlama	-0.299	0.153	0.375
		Keman	-0.076	0.144	0.995
		Viyolonsel	0.289	0.175	0.560
		Yan Flüt	0.353	0.171	0.311
		Diğer	-0.134	0.163	0.964
	Keman	Bağlama	-0.222	0.123	0.457
		Gitar	0.076	0.144	0.995
		Viyolonsel	0.365	0.148	0.137
		Yan Flüt	.429*	0.144	0.037
		Diğer	-0.058	0.135	0.998
	Viyolonsel	Bağlama	-.588*	0.157	0.003
		Gitar	-0.289	0.175	0.560
		Keman	-0.365	0.148	0.137
		Yan Flüt	0.063	0.175	0.999
		Diğer	-0.424	0.167	0.115
Yan Flüt	Bağlama	-.651*	0.153	0.000	
	Gitar	-0.353	0.171	0.311	
	Keman	-.429*	0.144	0.037	
	Viyolonsel	-0.063	0.175	0.999	
	Diğer	-.487*	0.163	0.036	
Diğer	Bağlama	-0.164	0.145	0.866	
	Gitar	0.134	0.163	0.964	
	Keman	0.058	0.135	0.998	
	Viyolonsel	0.424	0.167	0.115	
	Yan Flüt	.487*	0.163	0.036	
Düzen	Bağlama	Gitar	0.125	0.135	0.941
		Keman	-0.008	0.108	1.000
		Viyolonsel	.448*	0.139	0.017
		Yan Flüt	0.253	0.135	0.422
		Diğer	0.066	0.128	0.996
	Gitar	Bağlama	-0.125	0.135	0.941
		Keman	-0.133	0.127	0.904
		Viyolonsel	0.323	0.154	0.290
		Yan Flüt	0.128	0.151	0.958
		Diğer	-0.059	0.144	0.999

	Bağlama	0.008	0.108	1.000
	Gitar	0.133	0.127	0.904
Keman	Viyolonsel	.456*	0.131	0.007
	Yan Flüt	0.261	0.127	0.315
	Diğer	0.074	0.119	0.990
	Bağlama	-.448*	0.139	0.017
	Gitar	-0.323	0.154	0.290
Viyolonsel	Keman	-.456*	0.131	0.007
	Yan Flüt	-0.195	0.154	0.804
	Diğer	-0.382	0.147	0.100
	Bağlama	-0.253	0.135	0.422
	Gitar	-0.128	0.151	0.958
Yan Flüt	Keman	-0.261	0.127	0.315
	Viyolonsel	0.195	0.154	0.804
	Diğer	-0.187	0.144	0.785
	Bağlama	-0.066	0.128	0.996
	Gitar	0.059	0.144	0.999
Diğer	Keman	-0.074	0.119	0.990
	Viyolonsel	0.382	0.147	0.100
	Yan Flüt	0.187	0.144	0.785

Tablo 13 incelendiğinde, kullanılan çalgılar bazında mükemmeliyetçilik alt boyutlarında gerçekleşen farklılıkların detaylarına bakıldığında şu bulgulara ulaşılmıştır. Bağlama çalanların aile beklentileri seviyeleri viyolonsel çalanlara göre .588 puan, yan flüt çalanlara göre ise .651 puan daha yüksek çıkmıştır ve bu fark istatistiki olarak anlamlıdır. Keza keman çalanların aile beklentileri ortalaması da yan flüt çalanlara göre .429 puan yüksek çıkmıştır ve bu fark istatistiki olarak anlamlıdır. Son olarak yan flüt çalanların aile beklentileri puanı diğer çalgıları (kabak kemane, kanun, ney, ud ve viyola) çalanlara göre .487 daha düşük çıkmıştır ve bu fark istatistiki olarak anlamlıdır.

Buna ilaveten mükemmeliyetçilik düzen alt boyutunda gerçekleşen farkların detayı incelendiğinde ise bağlama çalanların viyolonsel çalanlara göre düzen değişkeni seviyeleri istatistiki olarak anlamlı bir şekilde .448 puan daha yüksek çıkmıştır. Aynı şekilde keman çalanların düzen seviyeleri de viyolonsel çalanlara göre .456 puan daha yüksek çıkmış ve bu fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur.

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların annelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 14’de yer almaktadır.

Tablo 14. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	1.190	3		
	Grup içi	377.507	444	.467	.706
	Toplam	378.698	447		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	4.739	3		
	Grup içi	354.768	444	1.977	.117
	Toplam	359.507	447		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	3.376	3		
	Grup içi	275.039	444	1.817	.143
	Toplam	278.415	447		
Düzen	Gruplar arası	2.283	3		
	Grup içi	286.046	444	1.181	.316
	Toplam	288.329	447		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	1.665	3		
	Grup içi	256.192	444	.962	.411
	Toplam	257.857	447		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	.839	3		
	Grup içi	211.605	444	.587	.624
	Toplam	212.445	447		
Akademik erteleme	Gruplar arası	4.306	3		
	Grup içi	357.383	444	1.783	.150
	Toplam	361.689	447		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	1.359	3		
	Grup içi	315.725	444	.637	.592
	Toplam	317.084	447		

Tablo 14 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların annelerinin eğitim durumları açısından anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.706), ailesel eleştiri (.117), davranışlardan şüphe (.143), düzen (.316), hatalara aşırı ilgi (.411), kişisel standartlar (.624), akademik erteleme (.150) ve akademik ertelememe (.592) alt boyutlarının tamamı açısından katılımcıların annelerinin eğitim durumunun herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların babalarının eğitim durumlarına göre farklılaşp farklılaşmama durumunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 15 ve Tablo 16’de yer almaktadır.

Tablo 15. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumuna Göre Farklılaşım Farklılaşım Durumu (ANOVA)

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	2.603	3	1.027	.380
	Grup içi	372.545	441		
	Toplam	375.148	444		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	3.768	3	1.562	.198
	Grup içi	354.568	441		
	Toplam	358.336	444		
Davranışlardan şüpheli	Gruplar arası	2.959	3	1.582	.193
	Grup içi	274.984	441		
	Toplam	277.943	444		
Düzen	Gruplar arası	2.179	3	1.145	.330
	Grup içi	279.764	441		
	Toplam	281.944	444		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	5.237	3	3.034	.029
	Grup içi	253.712	441		
	Toplam	258.949	444		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	.664	3	.466	.706
	Grup içi	209.380	441		
	Toplam	210.044	444		
Akademik erteleme	Gruplar arası	3.942	3	1.623	.183
	Grup içi	357.170	441		
	Toplam	361.113	444		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	1.014	3	.476	.699
	Grup içi	313.143	441		
	Toplam	314.157	444		

Tablo 15 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların babalarının eğitim durumları açısından anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.380), ailesel eleştiri (.198), davranışlardan şüpheli (.193), düzen (.330), kişisel standartlar (.706), akademik erteleme (.183) ve akademik ertelememe (.699) alt boyutları açısından katılımcıların babalarının eğitim durumunun herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı, ancak hatalara aşırı ilgi (.029), alt boyuttan babaların eğitim durumunun anlamlı bir farklılığa sebep olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 16. Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumları Açısından Hatalara Aşırı İlgi Alt Boyutundaki Farklılığın Analizi (Tukey Testi)

	(I) Baba Eğt.	(J) Baba Eğt.	Ort. Fark (I-J)	Std. Hata	p
Tukey HSD	Örgün temel eğitim almamış	İlköğretim	-0.765*	0.293	0.046
		Ortaöğretim	-0.837*	0.292	0.022
		Yükseköğretim	-0.719	0.297	0.075
	İlköğretim	Örgün temel eğitim almamış	.765*	0.293	0.046

	Ortaöğretim	-0.072	0.082	0.817
	Yükseköğretim	0.046	0.099	0.967
Ortaöğretim	Örgün temel eğitim almamış	.837*	0.292	0.022
	İlköğretim	0.072	0.082	0.817
	Yükseköğretim	0.118	0.096	0.611
Yükseköğretim	Örgün temel eğitim almamış	0.719	0.297	0.075
	İlköğretim	-0.046	0.099	0.967
	Ortaöğretim	-0.118	0.096	0.611

* 0.05 seviyesinde anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 16 incelendiğinde, katılımcıların babalarının eğitim durumları açısından hatalara aşırı ilgi alt boyutundaki farklılığın detaylarına bakıldığında, babası ortaöğretim (.022) ve ilköğretim (.046) mezunu olanlara göre babası örgün temel eğitim almamış olanlarda hatalara aşırı ilgi alt boyutu açısından mükemmeliyetçilik seviyelerinin istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan babası yükseköğretim mezunu olanlarla babası diğer okullardan mezun olan yahut örgün temel eğitim almamış olanlar arasında böyle bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

IV. Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda; mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme değişkenlerinin alt boyutları arasında ilişki gözlenirken değişkenlerin bütünleri aralarında ise anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Mükemmeliyetçilik ölçeğinin ortalaması “kararsızım” puanının biraz üzerinde yer almıştır. Yani ankete katılanlar mükemmeliyetçilik ile ilgili sorulara çoğunlukla orta seviyede puanlar vermiştir, katılımcıların mükemmeliyetçilik seviyelerinin yüksek veya düşük olduğu sonucuna ulaşılmamıştır.

Mükemmeliyetçilik ölçeğinin aile beklentileri alt boyutuna göre ise katılımcıların mükemmeliyetçi olmaları yönünde aile beklentilerine dair kısmen yüksek algıları vardır. Bu bulgu alanyazındaki diğer çalışmalar tarafından desteklenmektedir (Frost vd., 1990; Onwuegbuzie, 2000’ den Akt., Çakıcı, 2003; Bahadır, 2016).

Mükemmeliyetçiliğin davranışlardan şüphe ve hatalara aşırı ilgi alt boyutları orta seviyede seyretmektedir, yani katılımcılar bu açılardan mükemmeliyetçiliğe sahiptir demek mümkün değildir. Katılımcıların kişisel standartlarının biraz yüksek olduğu ortaya çıkmış bu bulguya benzer olarak Akkaya (2007), Sarıoğlu (2011), Bulut (2014) ve Yıldırım (2014) de çalışmalarında kişisel standartlar ile erteleme arasında negatif ilişki tespit etmiştir. Öğrencilerin düzen konusunda ise oldukça yüksek bir mükemmeliyetçiliğe sahip olduğunu söylemek mümkündür. Mükemmeliyetçiliğin “düzen” alt boyutu ile ilgili diğer bulgular incelendiğinde Kandemir (2010), Sarıoğlu (2011) ve Bulut (2014) çalışmalarında düzen boyutu ile akademik ertelemenin negatif ilişkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Akademik erteleme davranışı incelendiğinde ise akademik erteleme yaklaşımlarının düşük oldukları görülmektedir. Ancak bu çok kuvvetli değildir, yani katılımcıların akademik erteleme davranışları düşüktür şeklinde bir kanıya varmak mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte akademik erteleme davranışına yönelik ifadeleri içeren akademik erteleme alt boyutu orta değer biraz altında, akademik erteleme davranışına yönelik ifadeleri içeren alt boyutta ise orta değer biraz üstünde sonuç çıkmıştır. Bu iki değer birbirini destekler niteliktedir, yani katılımcıların düşük akademik erteleme davranışına başvurdukları ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda; araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaşıp-farklılaşmadığı incelendiğinde; cinsiyetin aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen ve hatalara aşırı ilgi alt boyutlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı ancak kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik erteleme arasında (pozitif yönde anlamlı bir ilişki) anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Farklılıklar incelendiğinde, kişisel standartlar açısından kız öğrencilerin erkeklere göre daha az mükemmeliyetçi oldukları görülmektedir. Ayrıca kızların akademik erteleme düzeylerinin erkeklerden daha düşük, olduğu akademik erteleme düzeylerinin de daha yüksek olduğu görülmüştür. Erkek lise öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğunu gösteren bu bulgu; Çakıcı (2003), Aydoğan (2008), Tufan ve Gök (2009), Ekinci (2011), Yıldırım (2011), Arslan (2013), Tanrikulu (2013), Toy (2014) ve Çetin (2016) tarafından yapılan araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin sınıflarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen, hatalara aşırı ilgi, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik erteleme olmak üzere iki ölçekteki tüm alt boyutlar açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular sınıf düzeyi açısından öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığını Yıldırım (2011), Yiğit ve Dilmaç (2011) ve Arslan (2013)'in ulaşılan bulguları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda; araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin bireysel çalgılarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; çalgıların, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, hatalara aşırı ilgi, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik erteleme alt boyutlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülürken kullanılan çalgının mükemmeliyetçiliğin aile beklentileri ve düzen alt boyutu açısından anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Mükemmeliyetçilik aile beklentileri alt boyutunda gerçekleşen farklılıklar incelendiğinde, bağlama çalanların aile beklentileri seviyeleri viyolonsel ve flüt çalanlara

göre daha yüksek çıkmıştır. Keman çalanların aile beklentileri de flüt çalanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Flüt çalanların aile beklentileri kabak kemane, kanun, ney, ud ve viyola çalanlara göre daha düşük çıkmıştır.

Mükemmeliyetçilik düzen alt boyutunda gerçekleşen farklılıklar incelendiğinde ise bağlama çalanların düzen seviyeleri viyolonsel çalanlara göre daha yüksek, Keman çalanların düzen seviyeleri de viyolonsel çalanlara göre daha yüksek çıkmıştır.

Tufan ve Gök (2009) tarafından üniversite düzeyinde yapılmış olan araştırmada ise genel ve akademik erteleme davranışının bireysel çalgı değişkenine göre fark gösterip göstermediğine ilişkin yapılan analizde “trompet, bağlama ve kontrbas” çalgılarını alan öğrencilerin diğer öğrenci gruplarına göre akademik erteleme davranışını daha çok gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların annelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumu incelendiğinde; aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen, hatalara aşırı ilgi, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe olmak üzere iki ölçekteki tüm alt boyutlar açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların babalarının eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumu incelendiğinde; aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe alt boyutları açısından katılımcıların babalarının eğitim durumunun herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı, ancak hatalara aşırı ilgi alt boyutundan babaların eğitim durumunun (pozitif yönde anlamlı bir ilişki) anlamlı bir farklılığa sebep olduğu tespit edilmiştir. Sarıoğlu (2011) ve Yıldırım'ın (2014) yaptığı çalışmalarda mükemmeliyetçiliğin “hatalara aşırı ilgi” alt boyutunda pozitif yöndeki bulgu, araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Farklılıklar incelendiğinde babası ortaöğretim ve ilköğretim mezunu olanlara göre babası örgün temel eğitim almamış olanlarda hatalara aşırı ilgi alt boyutu açısından mükemmeliyetçilik seviyelerinin istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan babası yükseköğretim mezunu olanlarla babası diğer okullardan mezun olan yahut örgün temel eğitim almamış olanlar arasında böyle bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Çalışma sonucunda çeşitli tespit ve öneriler şu şekilde sıralanmıştır;

- Akademik erteleme ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin öğrencinin başarısına etkisi anlamlı düzeyde olduğundan, yapılacak yeni çalışmalarla, farklı öğretim basamaklarında (ilköğretim, ortaöğretim, lisansüstü) daha geniş bir örneklem üzerinden, araştırmaların sayıca artırılması önerilmektedir.

- Mükemmeliyetçiliğin olumsuz yönleri bulunsa da, olumlu mükemmeliyetçiliğin akademik güdüleme, başarılı olma gibi amaçlarda disiplinli ve düzenli çalışmaya katkıları önem taşımaktadır. Bu açıdan liseler, üniversiteler ve diğer eğitim kurumları psikolojik danışma merkezleri ile ortak çalışma yönetmeli, öğretmenleri mükemmeliyetçiliğin faydalı kullandırma konusunda eğitmeli, gerekirse psikolojik danışma merkezlerinden profesyonel yardım ile öğrencilere bu konuda destek verilmelidir.
- Öğrenci ve öğretmenlerin, mükemmeliyetçiliğin zararlı boyutlarının farkına varmaları konusunda kendilerini geliştirmeleri için seminer çalışmaları ya da psikolojik danışmanlar yardımıyla eğitim programları düzenlenebilir.
- Düzenlenen rehberlik programları ile öğrencilere verimli ders çalışma, zamanı etkili kullanma, kendini kontrol etme, öz düzenleme konularıyla ilgili destek verilmesi, öğrencilerin mükemmeliyetçi dürtülerini kontrol etmelerine yardımcı olacak ve bu konuda sorunlarının çözülmesi ile başarıya katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik ve Resim Bölümlerinde, akademik erteleme, kaygı düzeyi, başarı korkusu, benlik saygısı, çalgılara yönelik tutum ve öz yeterlik algıları gibi araştırma alanları arasındaki ilişkileri konu alan çalışmalar yapılması önerilebilir.
- Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri veya öğretimde mükemmeliyetçi tutumları konusunda araştırmalar yapılması önerilebilir.
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin çalgı performansı ile üniversiteye yerleşme kaygısı arasındaki ilişkiyi çalgı, sınıf, yaş, yaşanan bölge ve konserlere gitme durumu değişkenine göre inceleyen çalışmalar yapılabilir.
- Güzel sanatlar lisesi müzik öğrencilerine yönelik “Akademik Erteleme” ve “Mükemmeliyetçilik” ölçeği geliştirilebilir.

Kaynaklar

- Akbay, S. E. (2009). *Cinsiyete Göre Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme Davranışı: Akademik Güdülenme, Akademik Özyeterlik ve Akademik Yükleme Stillerinin Rolü*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 253522)
- Akdoğan, A. (2013). *Farklı Depresyon Anksiyete Stres Düzeylerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Akademik Erteleme Davranışlarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 347493)
- Akkaya, E. (2007). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinde Akademik Erteleme Davranışı: Cinsiyet, Yaş, Akademik Başarı, Mükemmeliyetçilik ve Depresyon Rolü*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 217821)

- Albayrak, E. (2014). *Üniversite Öğrencilerinde Beş Faktör Kişilik, Akademik Öz-Yeterlik, Akademik Kontrol Odağı Ve Akademik Erteleme*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 380245)
- Altun, F. (2010). *Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Özellikleri, Okul Motivasyonları, Öğrenme Stilleri Ve Akademik Başarıları*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 270906)
- Arıkan, H. E. (2016). *Öğretmen Adaylarının Öğrenilmiş Güçlük Düzeyleri İle Akademik Erteleme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 440563)
- Arslan, A. (2013). *Lise Öğrencilerinin Akademik Erteleme Davranışlarının Karar Verme Stilleri İle İlişkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 357656)
- Albayrak, E. (2014). *Üniversite Öğrencilerinde Beş Faktör Kişilik, Akademik Öz-Yeterlik, Akademik Kontrol Odağı Ve Akademik Erteleme*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 380245)
- Ataş, N. (2018). *Ergenlerin Akademik Erteleme Davranışları, Akademik Öz Yeterlik İnançları Ve Mükemmeliyetçilik Düzeyleri*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 515503)
- Aydoğan, D. (2008). *Akademik Erteleme Davranışının Benlik Saygısı, Durumluluk Kaygı Ve Öz-Yeterlilik İle Açıklanabilirliği*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 218067)
- Bahadır, N. (2016). *Ergenlerin Müzikal Performans Kaygısı İle Ailelerinin Beklentileri Arasındaki İlişki*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 445634)
- Bayram, S. B. (2016). *Ergenlerin Mükemmeliyetçilik Özellikleri Ve Akademik Alanda Arzuların Ertelenmesi İle Akademik Stres Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 440716)
- Biol, Z. N. (2005). *Fen Lisesi Ve Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik, Benlik Saygısı, Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 160579)
- Bulut, R. (2014). *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Akademik Erteleme Davranışlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 368343)

- Cıla, M. S. (2015). *Anadolu Lisesi 9. Ve 10. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının, Akademik Özyeterlik, Mükemmeliyetçilik Ve Akademik Güdülenmeden Yordanması*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 378307)
- Çakıcı, D. Ç. (2003). *Lise Ve Üniversite Öğrencilerinde Genel Erteleme Ve Akademik Erteleme Davranışının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 205276)
- Çam, Z. (2016). *Lise Öğrencilerinde Okul Tükenmişliğine İlişkin Bir Modelin Sınanması Ve Sınıf Tekrarını Yordama Düzeyinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 456686)
- Çetin, N. (2016). *Lise Öğrencilerinin Akademik Erteleme Davranışlarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi), Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 456330)
- Çoraklı, E. (2007). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyanoda Dersindeki Başarıları İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi), Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 206221)
- Dryden, W. D. (2000). *Ertelemek yaşamı kaçırmaktır* (G. Günay, çev.). İstanbul: Rota Yayınları. (Çalışmanın orijinali 2000'de yayımlanmıştır.)
- Ekinci, E. (2011). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Özyeterlik Düzeyleri Ve Akademik Erteleme Davranışlarının Öğrenilmiş Çaresizlik Düzeylerini Yordama Gücü*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 296469)
- Erdoğan, D. (2016). *Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Akademik Erteleme Davranışlarının Ve Durumluk Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 428345)
- Erol, Z. (2017). *Mükemmeliyetçi kişilik* (6. Baskı). İstanbul: Timaş.
- Gürültü, E. (2016). *Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılıkları Ve Akademik Erteleme Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 445632)
- Kandemir, M. (2010). *Akademik Erteleme Davranışını Açıklayıcı Bir Model*. (Yayımlanmamış Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 279441)
- Karakaş, Y. (2008). *Lise Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeyleri İle Sosyal Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 221038)
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi* (25. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Kınık, Ö. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Akademik Erteleme Davranışları İle Fonksiyonel Olmayan Tutumları, Depresyon Düzeyleri Ve Benlik-Saygıları*

- Arasındaki İlişki.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 407690)
- Mısırlı Taşdemir, Ö. (2003). *Üstün Yetenekli Çocuklarda, Mükemmeliyetçilik, Sınav Kaygısı, Benlik Saygısı, Kontrol Odağı, Öz Yeterlilik Ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 137585)
- Özbay, Y. ve Mısırlı Taşdemir, Ö. (2003, Temmuz). “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik
- Pamir, Ç. O. (2008). *Lise Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeyleri İle Anne Baba Tutumları Arasındaki İlişki.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 221020)
- Sarı, S. V. (2011). *Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Mesleğe Karar Verme Özyeterliliklerinin Yordanmasında Umut, Kontrol Odağı Ve Çok Boyutlu Mükemmeliyetçiliğin Rolü.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 294051)
- Sarıkaya, M. (2018). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Mükemmeliyetçilik Ve Öz-Yeterlilik İnançlarına Göre Müzik Performans Kaygılarının Yordanması.* (Yayımlanmamış Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 506888)
- Sarioğlu, A. F. (2011). *Öğretmen Adaylarının Akademik Erteleme Eğilimi İle Mükemmeliyetçilik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 291637)
- Saya, G. (2015). *Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme Ve Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişki.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 439145)
- Shafran, R., Egan, S., & Wade, T. (2017). *Mükemmeliyetçilik* (D. Onuk, çev.). İstanbul: Kuraldışı (Çalışmanın orijinali 2010'da yayımlanmıştır.)
- Sönmez, H. (2017). *Açıköğretim Sistemindeki Öğrencilerin Mükemmeliyetçi Bakışlarının Değerlendirilmesi.* Eskişehir: Nisan Kitabevi.
- Tanrıkulu, M. (2013). *Ergenlerin Akademik Erteleme Davranışlarıyla Benlik Saygılarının İncelenmesi.* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 353289)
- Toy, B. Y. (2014). “Ders Çalışmaya Yönelik Tutum, Akademik Erteleme Ve Aralarındaki Çoklu Aracılık İlişkisi”. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(4), 505-527. <http://dergipark.gov.tr/akukeg/issue/29355/314114> adresinden edinilmiştir.
- Tufan, E., & Gök, M. (2009, Eylül). “Müzik Öğretmeni Adaylarının Genel Ve Akademik Erteleme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”. *8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*'nda sunulan poster bildirisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi OMÜ

Sahnesi, Atakum-Samsun.
http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/samsun/E_Tufan-M_Gok.pdf
adresinden edinilmiştir.

- Tuncer, B. (2006). *Kaygı Düzeyleri Farklı Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Özelliklerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 163636)
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe sözlük*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Uzun Özer, B. (2005). *Akademik Erteleme Davranışı: Yaygınlığı, Olası Sebepleri, Cinsiyet Farkı Ve Akademik Başarıyla Olan İlişkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 161338)
- Uzun, A. E. (2016). *Farklı Liselere Devam Eden Ergenlerin Facebook Bağlanma Stratejileri Ve Akademik Erteleme Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 432514)
- Ünal, M. (2013). *Lise Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Yordanması*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 342326)
- Yıldırım, N. N. (2014). *Üniversite Öğrencilerinde Erteleme Davranışının Mükemmeliyetçilik Ve Denetim Odağı İle İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 372141)
- Yıldırım, Ü. (2011). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Psikolojik Belirtilerinin Sosyal Destek Algısı Ve Akademik Erteleme Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 350154)
- Yıldız, H. Y. (2007) *Sınav Kaygısı Ana-Baba Tutumları Ve Mükemmeliyetçilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 206972)
- Yiğit, R., & Dilmaç, B. (2011). "Ortaöğretimde Öğrencilerinin Sahip Oldukları İnsani Değerler İle Akademik Erteleme Davranışlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 159-178. <http://dergipark.gov.tr/dpusbe/issue/4773/65708> adresinden edinilmiştir.
- Zabun, E. (2011). *Dershaneye Gitme, Mükemmeliyetçilik, Ana-Baba Tutumu Ve Sınav Kaygısının Öğrencilerin SBS Başarılarını Yordama Gücü* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 302151)